

СТАВОК-ОХОЛОДЖУВАЧ: ПОТРІБНА ДОПОМОГА

Алла АКСЬОНОВА

Нещодавно провідні експерти зі США та Франції, що представляють МАГАТЕ, спільно з українськими вченими, представниками профільних міністерств, комітетів Верховної Ради, регулюючих органів із українськими колегами та фахівцями ЧАЕС у формі триденного семінару напрацьовували рекомендації щодо вирішення проблем виведення з експлуатації водойми-охолоджувача

Відразу зауважимо, що досить представницьку місію провідних експертів від МАГАТЕ організували за запитом Чорнобильської АЕС через потребу в досвідчених фахівцях із поводження з радіактивно забрудненими екосистемами. Така зацікавленість української сторони до даної місії пояснюється відсутністю в Україні досвіду поводження з об'єктами, аналогічними чорнобильському ставку-охолоджувачу. Про необхідність виведення з експлуатації цієї водойми технічного призначення учасників згаданого триденного семінару поінформував керівник програм і проєктів даного напрямку Олександр Антропов.

— Розраховувати на те, — зауважив присутнім пан Олександр, — що проблема ставка-охолоджувача сама по собі якнебудь "розсмокчеться", не доводиться. По-перше, продовження її експлуатації для Чорнобильської зони економічно недоцільне: після зупинки блоків у ньому немає технологічної потреби, а експлуатаційні витрати — дуже значні. Крім того, існування водойми-охолоджувача є причиною істотного підвищення рівня ґрунтових вод у районі проммайданчика ЧАЕС. Це також є додатковим ускладнюючим фактором при реалізації низки проєктів у напрямку зняття ЧАЕС із експлуатації та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему. Тому я і мої колеги сподіваємося, що в ході роботи даної місії зможемо отримати відповіді на низку проблемних питань, котрі необхідно вже вирішувати найближчим часом.

У роботі семінару взяли участь керівник проєкту МАГАТЕ, фахівець в області ремедіації Хорст Монк Фернандес, експерти МАГАТЕ з радіобіології, фахівець з прогнозування екосистем, професор Том Хінтон (Франція), фахівець в області гідрогеологічного моделювання та відновлення, співробітник Ливе-

морської національної лабораторії Борис Файбішенко (США), фахівець із поводження з радіактивними водними системами доктор Джеймс Сміт (Великобританія), фахівець в області фізичних і хімічних перетворень у водних екосистемах Олексій Конопльов, професор Вашингтонського державного університету Ясу Опіші (США), — представники ДКЯРУ, МОЗ, МНС, профільних науково-дослідних інститутів, лабораторій і центрів України.

ДЛЯ ДОВІДКИ

Водойма-охолоджувач ЧАЕС є штучним водним об'єктом, котрий був створений для охолодження теплообмінників чотирьох реакторних блоків і введений в експлуатацію з початком запуску блоку № 1 ЧАЕС 1976 року. Площа водойми складає приблизно 22 км², об'єм — близько 150 млн. м³. Водоймище розташоване в безпосередній близькості від Чорнобильської АЕС, міста Чорнобиля, вздовж річки Прип'ять та відокремлене від неї дамбою, довжина якої — 11,4 км. У результаті аварії на Чорнобильській АЕС на його поверхню потрапила значна кількість радіактивних аерозолів, а також диспергованих паливних частинки зі зруйнованого реактора. Крім того, у водоймище було скинуто близько 5000 м³ особливо забруднених вод із головного контуру аварійного реактора та інших систем технічного забезпечення станції. Після виведення останнього блоку ЧАЕС з експлуатації в 2000 р. виникло питання про доцільність подальшого використання водойми. Існуюча площа дзеркала водойми-охолоджувача стала набагато перевищувати існуючі потреби, і при цьому вимагає істотних фінансових витрат. З кожним роком зростають інженерні ризики підтримки дамби і гідротехнічних об'єктів, які забезпечують

забруднених водойм, накопичений світовою практикою.

Наступного дня учасники семінару продовжили свою роботу на промисловому майданчику ЧАЕС, де безпосередньо ознайомилися з об'єктом, що став предметом такого серйозного науково-практичного обговорення, а також відвідали інші об'єкти станції, в тому

Озвучили в ході обговорення даної проблеми і прогноз трансформації екосистеми в процесі ліквідації ставка та згадали про досвід реабілітації радіактивно

числі й оглядовий павільйон об'єкта "Укриття", де їм надали інформацію про стабілізаційні заходи, нещодавно виконані на ньому, та хід реалізації проєкту будівництва нового безпечного конфайнменту.

У рамках останнього дня поточної місії МАГАТЕ відбулися дискусії з обговорюваної теми. За результатами роботи місії будуть вироблені рекомендації МАГАТЕ щодо вирішення проблем виведення з експлуатації водойми-охолоджувача ЧАЕС. Про них та інші новини, що стосуватимуться подальшої долі ставка-охолоджувача, ми обов'язково інформуватимемо наших читачів.

Газета Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи
Нагороджена Міжнародною журналістською премією
«За мужність та професіоналізм»

Електронна скринька: ivc@mns.gov.ua

Засновник:
Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи —
Адміністрація зони відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення

Видавець:
Державне підприємство Агентство інформації міжнародного співробітництва та розвитку «Чорнобильінформ»